

Щоденний звіт № 6/2022

від 12 січня 2022 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій області СММ зафіксувала 197 порушень режиму припинення вогню, зокрема 26 вибухів. Із цих порушень 173, за оцінкою, були пов'язані з проведенням навчань із бойовою стрільбою за межами зони безпеки. За попередній звітний період у цій області зафіксовано 133 порушення.
- У Луганській області Місія зафіксувала 105 порушень режиму припинення вогню, зокрема 20 вибухів. Із цих порушень 103, за оцінкою, були пов'язані з проведенням навчань із бойовою стрільбою за межами зони безпеки. За попередній звітний період у цій області зафіксовано 5 порушень.
- У Донецькій області поблизу підконтрольного урядові Чермалика стріляли зі стрілецької зброї, за оцінкою, по міні-БПЛА СММ, а ще один міні-БПЛА було втрачено через вплив перешкод сигналу біля непідконтрольного урядові Лозового*.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського.
- СММ сприяла забезпеченню функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією з цивільним населенням, зокрема на 3 КПВВ, а також на 2 відповідних блокпостах збройних формувань у Луганській області.
- СММ здійснювала моніторинг безпекової ситуації на сході та південному сході Херсонської області.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували, зокрема на блокпостах збройних формувань поблизу Новоазовська та Старомихайлівки Донецької області. БПЛА СММ зазнавали впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок імовірного глушіння)*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 11 січня 2022 року (за східноєвропейським часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітного періоду камера СММ у Петрівському не функціонувала. Можливості ведення спостереження за допомогою деяких камер Місії були обмежені через погодні умови.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа із зафіксованими порушеннями режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 11 січня 2022 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 12/01/2022

У Донецькій області СММ зафіксувала 197 порушень режиму припинення вогню, зокрема 26 вибухів невизначеного походження. Більшість порушень (23 вибухи невизначеного походження, а також 150 черг і пострілів із великокаліберного кулемета та стрілецької зброї) сталися в районі на схід від н. п. Свободне (непідконтрольний урядові, 73 км на південь від Донецька) та, за оцінкою, були пов'язані з проведенням навчань із бойовою стрільбою за межами зони безпеки. За [попередній звітний період](#) в області зафіксовано 133 порушення режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія зафіксувала 105 порушень режиму припинення вогню, зокрема 20 вибухів невизначеного походження. Усі порушення, крім двох, сталися в районі на північ від н. п. Круглик (непідконтрольний урядові, 31 км на південний захід від Луганська) та, за оцінкою, були пов'язані з проведенням навчань із бойовою стрільбою за межами зони безпеки. За [попередній звітний період](#) в області зафіксовано 5 порушень режиму припинення вогню.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня 2020 року, на якому була досягнута домовленість про Заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня 2020 року і до кінця звітного періоду СММ зафіксувала щонайменше 100 441 порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 27 316 вибухів, 24 206 невизначених боєприпасів у польоті, 440 спалахів дульного полум'я, 455 освітлювальних ракет, а також щонайменше 48 024 черги та постріли).

Стрільба зі стрілецької зброї, за оцінкою, по міні-БПЛА Місії поблизу підконтрольного урядові Чермалика та втрата ще одного міні-БПЛА біля непідконтрольного урядові Лозового — обидва в Донецькій області

Перебуваючи орієнтовно за 3 км на південний захід від н. п. Чермалик (підконтрольний урядові, 77 км на південь від Донецька) та керуючи безпілотним літальним апаратом (БПЛА) малого радіуса дії, про політ якого повідомлялося завчасно, спостерігачі чули 3 черги зі стрілецької зброї приблизно за 4,3 км на схід. За оцінкою, вогонь вели в напрямку БПЛА. Команда СММ благополучно приземлила літальний апарат*.

Керуючи іншим БПЛА малого радіуса дії, про політ якого повідомлялося завчасно, із місця запуску орієнтовно за 2 км на північ від н. п. Лозове (непідконтрольний урядові, 13 км на захід від Донецька), спостерігачі зауважили, що літальний апарат зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок імовірного глушіння), а згодом втратили зв'язок із ним, коли той пролітав приблизно за 2,5 км на північ від місця розташування патруля Місії. Оцінивши, що БПЛА втрачено, команда Місії залишила цей район. Крім цього, під час трьох попередніх польотів над цим районом зазначений БПЛА зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок ймовірного глушіння)*.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотоного й Петрівського⁵

У межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) команда СММ бачила 3 членів збройних

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») південніше відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Здійснюючи моніторинг приблизно за 1 км на південний захід від н. п. Молодіжне (непідконтрольний урядові, 63 км на північний захід від Луганська), спостерігачі чули 2 черги з великокаліберного кулемета, за оцінкою, поза ділянкою розведення в районі н. п. **Золоте** (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська), але в межах 5 км від її краю.

Перебуваючи в межах ділянки розведення, команда Місії помітила раніше зафіксований ящик (за оцінкою, для боєприпасів) та камеру приблизно за 1 км на південь від північного краю ділянки. Крім того, спостерігачі зауважили, що раніше зафіксовані 4 ящики (за оцінкою, також для боєприпасів) й 1 протипіхотна міна — усі на відстані 450–600 м на північ від південного краю ділянки — залишалися на місці (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 28 грудня 2021 року](#)).

Неподалік від блокпоста збройних формувань південніше цієї ділянки розведення команда Місії бачила 2 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»). Спостерігачі знову бачили 7 раніше зафіксованих контейнерів, розміщених південніше південного краю ділянки розведення та безпосередньо в межах ділянки. За спостереженнями Місії, зафіксовані раніше шлагбауми через автодорогу Т1316, на південному краю ділянки розведення, і далі були закритими.

БПЛА СММ малого радіуса зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок імовірного глушіння) під час польоту над цією ділянкою розведення, приблизно за 300 м на південь від її північного краю*.

Здійснюючи моніторинг у трьох місцях поблизу ділянки розведення в районі н. п. **Петрівське** (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Місця зберігання озброєння

У постійному місці зберігання озброєння в непідконтрольному урядові районі Луганської області

11 січня

Місія відзначила наявність там усього зафіксованого озброєння супроти даних спостереження під час попереднього візиту 10 грудня 2021 року.

Відведення озброєння

СММ продовжила здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 4 реактивні системи залпового вогню, розміщені з порушенням ліній відведення: 1 в житловому кварталі підконтрольного урядові району Донецької області та 3 на полігоні поблизу н. п. Мирне (непідконтрольний урядові, 28 км на південний захід від Луганська).

За лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння СММ зафіксувала 10 гаубиць і 2 зенітні ракетні комплекси в підконтрольних урядові районах Донецької області (зокрема один на території об'єкту поблизу житлового кварталу), а також 67 танків, 20 гаубиць, 6 протитанкових гармат і 3 міномети на 2 полігонах біля непідконтрольних урядові Круглика та Мирного Луганської області (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки

Місія зафіксувала 1 зенітну установку поблизу житлового району н. п. Попасна (підконтрольний урядові, 69 км на захід від Луганська) (детальніше див. таблицю нижче).

Свіжі вирви поблизу Талаківки Донецької області

10 січня в полі орієнтовно за 3 км на схід від н. п. Талаківка (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька) БПЛА СММ малого радіуса дії зафіксував 17 вирв, із яких 10, за оцінкою, утворилися внаслідок розриву, ймовірно, 120-мм мінометних мін, а ще 7 — від розриву 122-мм артилерійських снарядів, випущених зі східно-південно-східного напрямку. Про ці вирви раніше не повідомлялося у звітах, а також їх не видно на знімках від 7 грудня 2021 року.

Зусилля Місії зі сприяння забезпеченню функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька). Здійснюючи моніторинг на західній околиці н. п. Ясинувата (непідконтрольний урядові, 20 км на північний схід від Донецька), спостерігачі чули 3 черги зі стрілецької зброї (за оцінкою, у радіусі 5 км від ДФС).

Ситуація на КПВВ і відповідних блокпостах

У Луганській області, за спостереженнями Місії, контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській та відповідний блокпост збройних формувань південніше відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської були відкритими, при цьому на КПВВ пішоходи очікували в черзі для проходу в напрямку підконтрольних урядові районів, а на відповідному блокпості — в обох напрямках.

Спостерігачі відзначили, що КПВВ біля Золотого та в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) були відкритими, однак відповідний блокпост збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого був закритим.

Безпекова ситуація на сході та південному сході Херсонської області

У період із 7 до 10 січня СММ здійснювала моніторинг у районах на сході та південному сході Херсонської області в пунктах пропуску поблизу н. п. Каланчак (67 км на південний схід від Херсона) та н. п. Чонгар (163 км на південний схід від Херсона), а також на постах Державної прикордонної служби України біля н. п. Чаплинка (77 км на південний схід від Херсона) та у «Валку» (193 км на південний схід від Херсона). Місія

також здійснювала моніторинг у районах поблизу н. п. Новоолександрівка (73 км на південний схід від Херсона), уздовж Північно-Кримського каналу й узбережжя Азовського моря неподалік н. п. Новогригорівка (183 км на схід від Херсона), н. п. Озеряни (189 км на схід від Херсона), н. п. Азовське (кол. Фрунзе; 178 км на схід від Херсона), н. п. Придорожнє (177 км на схід від Херсона) та н. п. Генічеськ (176 км на схід від Херсона). Здійснюючи моніторинг у цих районах, спостерігачі не зафіксували змін у безпековій ситуації.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Одесі, Львові, Івано-Франківську, Дніпрі, Харкові, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, зокрема ризиками, пов'язаними з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Мінських угод погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр із контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт із розмінування. Однак, збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 4 січня 2022 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій і Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- На блокпості поблизу н. п. Новоазовськ (непідконтрольний урядові, 102 км на південний схід від Донецька) член збройних формувань не пропустив патруль Місії на схід до пункту пропуску на кордоні та прикордонного району, який не контролюється урядом, пославшись на «накази від командирів». Під час перебування на блокпості спостерігачі бачили, що його перетинали цивільні особи та транспортні засоби.
- На блокпості біля н. п. Старомихайлівка (непідконтрольний урядові, 15 км на захід від Донецька) 2 озброєні члени збройних формувань не пропустили патруль СММ на захід до населеного пункту. Під час перебування на блокпості спостерігачі бачили, що його перетинали цивільні особи та транспортні засоби.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди⁶:

- Перебуваючи орієнтовно за 3 км на південний захід від н. п. Чермалик (підконтрольний урядові, 77 км на південь від Донецька), спостерігачі чули 3 черги зі стрілецької зброї (за оцінкою, у напрямку БПЛА) (див. вище).
- Під час чотирьох польотів над районами поблизу н. п. Лозове (непідконтрольний урядові, 13 км на захід від Донецька) БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок імовірного глушіння). Під час четвертого польоту спостерігачі втратили зв'язок із БПЛА. Повернути літальний апарат не вдалося (див. вище).
- Пролітаючи над ділянкою розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська), БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок імовірного глушіння).

⁶ У згаданих у цьому розділі випадках імовірного глушіння та глушіння перешкоди могли створювати з будь-якого місця в радіусі десятків кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
10.01.2022	1	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	у житловому районі н. п. Мангуш (111 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
непідконтрольні уряду райони				
10.01.2022	3	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Мирне (28 км на південний захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
10.01.2022	10	самохідна гаубиця (2С3 «Акація», 152 мм)	поблизу н. п. Мангуш (111 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
	1	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	на території об'єкту поблизу житлового району н. п. Андріївка (61 км на південь від Донецька)	
	1	зенітний ракетний комплекс (С-300)	поблизу н. п. Нікольське (кол. Володарське; 97 км на південь від Донецька)	
непідконтрольні уряду райони				
10.01.2022	24	танк (Т-64Б/БМ — 14 од., Т-72Б — 10 од.)	на полігоні поблизу н. п. Круглик (31 км на південний захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
	8	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Мирне (28 км на південний захід від Луганська), де Місія також зафіксувала 53 бойові броньовані машини ⁷	
	12	буксирувана гаубиця (Д-30 «Жаба», 122 мм)		
	6	протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)		
	3	міномет (2Б11 «Сани», 120 мм)		
37	танк (Т-64 — 29 од., Т-72 — 8 од.)			
11.01.2022	6	танки (Т-64 — 1 од., невстановленого типу — 5 од.)	на полігоні поблизу н. п. Круглик (31 км на південний захід від Луганська)	патруль

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
11.01.2022	1	зенітна установка (ЗУ-23)	поблизу житлового району н. п. Попасна (69 км на захід від Луганська)	патруль

⁷ Згадані в цій таблиці бойові броньовані машини не підпадають під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

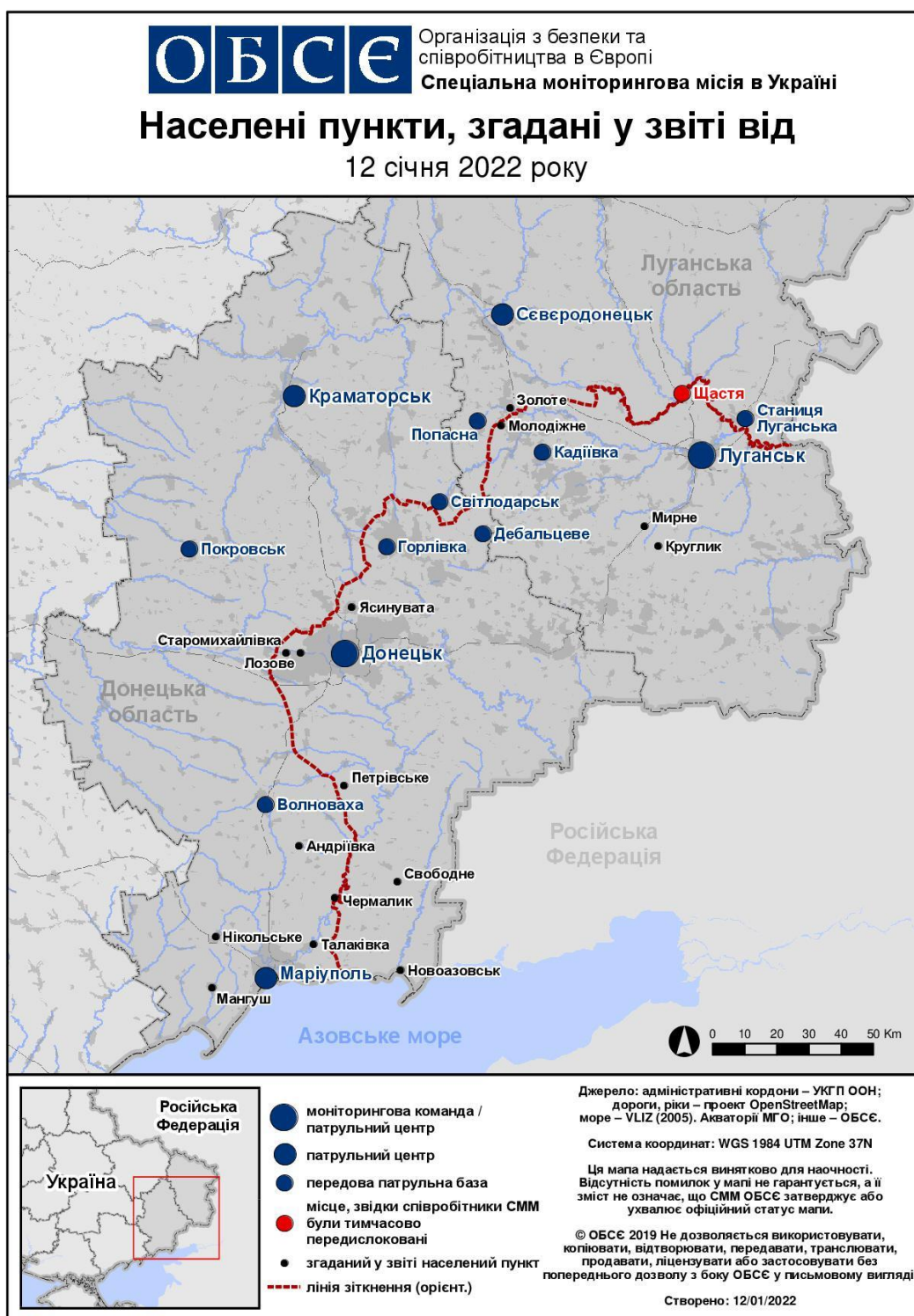
⁸ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 11 січня 2022 року⁹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброння	Дата, час
камера СММ за 1 км на ПдЗх від н. п. Широкине (підконтрольний уряду, 100 км на Пд від Донецька)	3–5 км на Пн	зафіксувала	15	Н/Д боєприпас	Сх–Зх	Н/Д	11.01, 18:24
приблизно 1 км на ПнЗх від залізничної станції в н. п. Ясинувата (непідконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Донецька)	1–2 км на ПнПнСх	чули	3	черга		стрілецька зброя	11.01, 13:08–13:18
н. п. Свободне (непідконтрольний уряду, 73 км на Пд від Донецька)	1 км на Сх	чули	23	вибух	невизначеного походження	Н/Д	11.01, 10:20–10:35
	1 км на Сх	чули	100	постріл		стрілецька зброя	11.01, 10:20–10:35
	1 км на Сх	чули	50	черга		великокаліберний кулемет	11.01, 10:20–10:35
приблизно 3 км на ПдЗх від н. п. Чермалик (підконтрольний уряду, 77 км на Пд від Донецька)	4,3 км на Сх	чули	3	черга		стрілецька зброя	11.01, 10:30
приблизно 2 км на ПнСх від н. п. Черненко (підконтрольний уряду, 86 км на Пд від Донецька)	1–2 км на Сх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	11.01, 12:29
приблизно 2,5 км на ПдСх від н. п. Лебединське (підконтрольний уряду, 99 км на Пд від Донецька)	4–5 км на Сх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	11.01, 14:52
приблизно 1,5 км на Пн від н. п. Круглик (непідконтрольний уряду, 31 км на ПдЗх від Луганська)	1–2 км на ПнПнЗх	чули	10	вибух	невизначеного походження	Н/Д	11.01, 11:22–11:25
	1–2 км на ПнПнЗх	чули	10	вибух	невизначеного походження	Н/Д	11.01, 11:34–11:37
	1–2 км на ПнПнЗх	чули	83	черга		стрілецька зброя	11.01, 11:27–11:35
приблизно 1 км на ПдЗх від н. п. Молодіжне (непідконтрольний уряду, 63 км на ПнЗх від Луганська)	1–2 км на Зх	чули	2	черга	за оцінкою, поза ділянкою розведення в районі Золотого	великокаліберний кулемет	11.01, 14:38

⁹ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹⁰

¹⁰ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).